

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 76/07

23 oktober 2007

Arrest van het Hof van Justitie in zaak C-440/05

Commissie van de Europese Gemeenschappen / Raad van de Europese Unie

DE EUROPESE GEMEENSCHAP IS BEVOEGD OM DE LIDSTATEN TE VERPLICHTEN IN GEMEENSCHAPPELIJKE STRAFRECHTELIJKE SANCTIES TE VOORZIEN TER BESTRIJDING VAN VERONTREINIGING VANAF SCHEPEN

Het Hof van Justitie verklaart het kaderbesluit van de Raad tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van verontreiniging vanaf schepen nietig, omdat het buiten het communautaire wetgevingskader is vastgesteld

Het kaderbesluit tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van verontreiniging vanaf schepen¹ voert voor lidstaten de verplichting in om in doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties te voorzien voor natuurlijke en rechtspersonen die een van de strafbare feiten als bedoeld in de communautaire richtlijn² plegen, uitlokken of daaraan medeplichtig zijn. Voorts stelt dit kaderbesluit de aard en de hoogte van de toe te passen strafrechtelijke sancties vast in relatie tot de schade die als gevolg van voornoemde strafbare feiten is toegebracht aan de kwaliteit van water, dier- en plantensoorten of personen.

De Raad heeft met dit kaderbesluit de richtlijn willen completeren, zulks met het oog op de vergroting van de maritieme veiligheid. Dit besluit is vastgesteld door de Raad van de Europese Unie, samengesteld uit vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken, zoals geïnstitutionaliseerd door het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Aangezien dit kaderbesluit volgens de Commissie niet op basis van de juiste rechtsgrondslag was vastgesteld³, heeft zij beroep ingesteld bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen. Zij betoogt dat het doel en de inhoud van het kaderbesluit onder de bevoegdheden van de Europese Gemeenschap vallen, zoals deze in het EG-Verdrag in het kader van het gemeenschappelijk vervoersbeleid aan haar zijn toegekend. Derhalve had de bestreden handeling op basis van het EG-Verdrag moeten worden vastgesteld.

¹ Kaderbesluit 2005/667/JBZ van de Raad van 12 juli 2005 tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van verontreiniging vanaf schepen (PB L 255, blz. 164).

² Richtlijn 2005/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 inzake verontreiniging vanaf schepen en invoering van sancties voor inbreuken (PB L 255, blz. 11).

³ In deze zaak ondersteund door het Europees Parlement.

Het Verdrag betreffende de Europese Unie bepaalt, dat in geval van conflicterende bevoegheden tussen dit Verdrag en het EG-Verdrag, laatstgenoemd Verdrag voorgaat, zodat de bestreden handeling op basis van het EG-Verdrag had moeten worden vastgesteld. Dit heeft bovendien tot gevolg, dat de Commissie het initiatief kan nemen voor het wetgevingsproces en dat het Europees Parlement kan deelnemen aan de vaststelling van de betrokken handeling.

De Raad⁴ is van mening dat de gemeenschapswetgever, door middel van de vaststelling van de richtlijn, zijn eigen bevoegdheid om op het gebied van het zeevervoersbeleid op te treden, heeft afgebakend. Als gevolg hiervan is de Gemeenschap momenteel niet bevoegd om de aard en de hoogte van de strafrechtelijke sancties die de lidstaten in hun nationale recht moeten voorzien, dwingend voor te schrijven.

Het Hof van Justitie herinnert eraan, dat het gemeenschappelijk vervoersbeleid tot de grondslagen van de Gemeenschap behoort en dat de gemeenschapswetgever in het kader van de hem bij het EG-Verdrag toegekende bevoegdheden maatregelen kan vaststellen ter verbetering van de veiligheid van het maritieme vervoer.

Gelet op zowel het doel als de inhoud ervan, heeft het kaderbesluit voornamelijk tot doel, de maritieme veiligheid en de bescherming van het milieu te verbeteren. De bepalingen van dit besluit die de lidstaten ertoe verplichten bepaalde gedragingen strafbaar te stellen, hadden geldig kunnen worden vastgesteld op basis van het EG-Verdrag. Het Hof constateert, zoals het ook reeds in de zaak Commissie/Raad⁵ heeft gedaan, dat ofschoon de strafwetgeving evenals het strafprocesrecht in beginsel niet tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoort, de gemeenschapswetgever niettemin, wanneer het gebruik van doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen door de bevoegde nationale instanties een onontbeerlijke maatregel is in de strijd tegen ernstige aantastingen van het milieu, aan de lidstaten de verplichting kan opleggen om dergelijke sancties in te stellen teneinde de volledige doeltreffendheid van de door hem op het gebied van de milieubescherming vastgestelde normen te verzekeren.

Wat daarentegen de vaststelling van de aard en de hoogte van de op te leggen strafrechtelijke sancties betreft, concludeert het Hof dat dit niet tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoort.

Aangezien het kaderbesluit inbreuk maakt op de bevoegdheden die het EG-Verdrag aan de Gemeenschap verleent, is het in strijd met het Verdrag betreffende de Europese Unie, volgens welk Verdrag die bevoegdheden prevaleren. Op grond hiervan verklaart het Hof het kaderbesluit nietig en wel, gelet op de ondeelbaarheid ervan, in zijn geheel.

---

⁴ In deze zaak ondersteund door 19 lidstaten: België, Tsjechië, Denemarken, Estland, Griekenland, Frankrijk, Ierland, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slowakije, Finland, Zweden en het Verenigd Koninkrijk

⁵ Arrest van 13 september 2005 in zaak C-176/03, Commissie/Raad, zie perscommuniqué nr. 5/05.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: FR BG CS DE EN ES EL HU IT NL PL PT RO SK SL

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

*<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=C-440/05>
vanaf ongeveer 12.00 uur.*

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988

*Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar op "Europe by Satellite",
Europese Commissie, Directoraat-generaal Pers en Voorlichting, L-2920 Luxemburg*

*Tel: 00 352 4301 35177 Fax: 00 352 4301 35249,
of B-1049 Brussel, Tel: 00 32 2 2964106 Fax: 00 32 2 2965956*